

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 7366, faks. (8 5) 261 7366, el. p. vaistaiga@lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 7366, faks. (8 5) 261 7366, el. p. vaivilnius@lrv.lt,
Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus, tel. (8 315) 71 863, faks. (8 315) 71 863, el. p. vaialytus@lrv.lt

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

Kopija

Vilniaus miesto savivaldybės merui Remigijui Šimašui

TEIKIMAS DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2019 M. BIRŽELIO 19 D. SPRENDIMO NR. 1-100 PAKEITIMO

2019 m. spalio 17 d. Nr. 1T-2

Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų visos dienos mokyklos tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. 1-100 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės ugdymo įstaigų visos dienos mokyklos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), galimai neatitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų.

Aprašo 7 punkte nustatyta: „Pagalbos mokiniui specialistų konsultacijos mokiniams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamos tik formalaus ugdymo metu pagal patvirtintą grafiką.“ Ši nuostata nustato ne tik švietimo pagalbos (švietimo pagalbos specialistų konsultacijų (toliau – konsultacijos) teikimo tvarką, bet iš esmės ir pradinio ugdymo programos įgyvendinimo tvarką (Aprašas skirtas mokykloms, vykdančioms pradinio ugdymo programą).

Pagal Švietimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalį, pradinio ugdymo programos, be kitų dokumentų, įgyvendinamos vadovaujantis ir bendraisiais ugdymo planais, kuriuos tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Iš 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-413 „Dėl 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“ (toliau – Bendrasis ugdymo planas), matyti, kad pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatas, atspindinčias pradinio ugdymo organizavimo konkrečioje mokykloje savitumą ir konkrečių mokinių pradinio ugdymo organizavimo savitumą, nustato mokykla (rengdama mokyklos ugdymo planą ir individualius ugdymo planus), o ne mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. Bendrojo ugdymo plano 50 punkte nustatyta, kad mokykla, rengdama mokyklos ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, kuriems reikalinga pagalba dėl specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, pedagoginės psichologinės tarnybos (švietimo pagalbos tarnybos), mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro įsakymu. Bendrojo ugdymo plano 51 punkte nustatyta: „Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaro individualų ugdymo planą, kuriame nurodomos bendrosios programos, pritaikytos ar individualizuotos programos, <...> švietimo

pagalbos teikimas, specialiosios pratybos ir pamokos, kitų specialistų teikiama pagalba.“ Manytina, kad Vilniaus miesto savivaldybės taryba, Aprašo 7 punkte nustatydamas, kaip visos mokyklos, vykdančios pradinio ugdymo programą, turi teikti švietimo pagalbą (konsultacijas) visiems šių mokyklų mokiniams, viršijo savo įgaliojimus.

Be to, nei Švietimo įstatymo 19–21 straipsniai, nei šiuose straipsniuose nurodytos švietimo pagalbos teikimo tvarką nustatantys švietimo ir mokslo ministro įsakymai nenustato, kad konsultacijos teikiamos tik formaliojo ugdymo proceso metu. Aprašo 7 punktas nenumato galimybės konsultacijas mokiniams teikti pasibaigus formaliojo ugdymo procesui, todėl nepagrįstai riboja mokinių teisę į švietimo pagalbą. Aprašo 7 punkte nustatyta švietimo pagalbos (konsultacijų) teikimo tvarka neatitinka Švietimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatytos mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo paskirties (padėti jiems lavintis, mokytis pagal gebėjimus, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją, pripažįstant ir plėtojant jų gebėjimus ir galias) ir neužtikrina šiems mokiniams ugdymo prieinamumo, kuris, vadovaujantis Švietimo įstatymo 34 straipsnio 3 dalimi, turėtų būti užtikrintas ir teikiant švietimo pagalbą.

Aprašo 19 punkte nustatyta, kad mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, visos dienos mokyklos grupės lankymo laikas gali būti paskiriamas pagal pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas ir kad dėl šių rekomendacijų gavimo į pedagoginę psichologinę tarnybą kreipiasi mokyklos vaiko gerovės komisija. Vadovaujantis Švietimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi, nustatančia mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo paskirtį, ir 34 straipsnio 3 dalimi, nustatančia savivaldybės pareigą įstatymų nustatytais būdais užtikrinti ugdymo prieinamumą šiems mokiniams, darytina išvada, kad šių mokinių ugdymas turi būti pritaikomas, atsižvelgiant į jų specialiuosius ugdymosi poreikius, o ne apribojamas dėl jų specialiųjų ugdymosi poreikių. Aprašo 19 punktas numato galimybę mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, nustatyti trumpesnę, nei nustatyta Aprašo 16 punkte, visos dienos mokyklos grupės trukmę, todėl nepagrįstai riboja šių mokinių teisę į ugdymą, organizuojamą visos dienos mokyklos būdu. Tai nesuderinama ir su Švietimo įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytu lygių galimybių principu. Be to, nei Švietimo įstatymas, nei švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-662 „Dėl Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nei švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymas Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pedagoginei psichologinei tarnybai nesuteikia teisės teikti rekomendacijas dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo apribojimo, o mokyklos vaiko gerovės komisijai – kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą dėl tokių rekomendacijų gavimo.

Aprašo 20 punkte nustatyta, kad vaikams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal mokyklos galimybes gali būti skiriamas mokytojo padėjėjas. Iš Aprašo 20 punkto matyti, kad mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokytojo padėjėjas gali būti ir neskiriamas. Pažymėtina, kad Švietimo įstatymo 34 straipsnio 3 dalis nustato savivaldybės pareigą įstatymų nustatytais būdais (be kita ko, teikiant specialiąją pagalbą) užtikrinti ugdymo prieinamumą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, o Švietimo įstatymo 21 straipsnio 3 dalis nustato pareigą mokykloje teikti mokiniui reikalingą specialiąją pagalbą. Šių pareigų išimčių Švietimo įstatymas nenustato. Be to, pagal Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo, patvirtinto švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“, 7 punktą, mokytojo padėjėjo paslaugos teikiamos ne tik mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, kaip nustatyta Aprašo 20 punkte, bet ir mokiniams, turintiems vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių. Aprašo 20 punktas numato galimybę neskirti mokiniui reikalingo mokytojo padėjėjo, todėl nepagrįstai riboja mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, teisę į specialiąją pagalbą, o atsižvelgiant į tai, kad mokytojo padėjėjo paslaugos teikiamos mokiniams, kurie dėl įgytų ir

įgimtų sutrikimų negali savarankiškai dalyvauti ugdymo procese, ir teisę į ugdymą, organizuojamą visos dienos mokyklos būdu. Tai nesuderinama ir su Švietimo įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytu lygių galimybių principu, be to, neatitinka Rekomendacijų dėl visos dienos mokyklos kūrimo ir veiklos organizavimo, patvirtintų švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. V-606 „Dėl Rekomendacijų dėl visos dienos mokyklos kūrimo ir veiklos organizavimo patvirtinimo“, 8.2 ir 8.4 papunkčiuose nustatytų visos dienos mokyklos uždavinių sudaryti sąlygas ugdytis ir gauti reikalingą pagalbą įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ir užtikrinti lygias galimybes tenkinti socialinius, sveikatos priežiūros, švietimo ir kultūros poreikius.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir atsižvelgdamas į tai, kad Aprašo 7, 19 ir 20 punktai galimai neatitinka Švietimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų, siūlau pakeisti Aprašo 7, 19 ir 20 punktus.

Teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas